

Beste mensen,

Goedemorgen. Mijn naam is Gert-Jan Roest. Ik werk als theoloog en missioloog bij de beweging van pionierende proefplekken en ik mag jullie vandaag kort een introductie geven rond de kernwaarde 'liefdevol betrokken'.

Elke netwerkdag proberen we een bepaalde kernwaarde van onze beweging even extra in het zonnetje te zetten en vandaag is dat dus 'liefdevol betrokken'.

Mocht je met de pioniersreis werken, dan is deze kernwaarde vooral gelinkt met de praktijk van het tweede bolletje: 'liefhebben en dienen':

Maar de kernwaarde 'liefdevol betrokken' heeft natuurlijk een veel bredere impact en doortrekt als het goed is jullie hele team en jullie hele pionierende werk rond proefplekken of andersoortig kerkelijk werk.

Vanmiddag zijn er weer allerlei boeiende workshops waar de praktijk van het 'liefhebben en dienen' op een veelkleurige manier aan bod komt, nu doe ik een meer algemene inleiding.

In het komende kwartier wil ik kort inzoomen op 3 dingen:

1. **Het visioen** van een liefdevol betrokken wereld
2. **Het geheim** achter een liefdevol betrokken wereld
3. **De wijsheid** rond liefdevol betrokken zijn

1. Ik begin met het visioen

Liefdevol betrokken zijn is een prachtige kernwaarde, die teruggaat op de invloed van Jezus.

Als Jezus zegt dat het koninkrijk van God nabij is, dan kan je dat een beetje eigentijds vertalen door te zeggen 'Gods revolutie van liefde is nabij'. Het is al onder ons en in ons midden. De oproep aan ons is om te vertrouwen dat die liefde inderdaad in ons midden is, je ernaar toe te keren en mee te gaan doen met die revolutie van liefde. We leven dan liefdevol betrokken op het grotere mysterie, op God, en op de mensen om ons heen. Dan investeren we ons leven in iets dat toekomst heeft, want de wereld die op ons toekomt is een wereld vol liefde.

Liefdevol betrokken zijn betekent dat ik het goede zoek voor de mensen om me heen, met een open hart vol compassie, met dienstbare handen, maar ook met een hoofd dat nuchter nadenkt over wat 'goed' is in complexe situaties. Dan veeg je niet alle problemen met een zoete glimlach onder het tapijt (b.v. rond migratie of ecologie), nee het gaat om nuchtere liefde met ruggengraat die intelligent is, vergevend, compassievol en praktisch. (NB. Ik werk dit thema hier verder niet uit, maar in het OT en NT is recht een verlengstuk van liefde, ze staan niet tegenover elkaar. De ander liefhebben betekent ook dat je de ander recht doet. Voor een uitwerking, zie het mooie boek van Nicholas Wolterstorff, *Justice in Love*)

Kan je je voorstellen wat er zou gebeuren in de wereld als deze geest van liefdevolle betrokkenheid door onze werkplekken en buurten zou waaien, door onze kerken en pioniersplekken, door de rechtszalen en politieke fracties, door sociale media bubbels en conflictgebieden?

Er is een revolutie van liefde op handen. Dat zeggen Jesaja, Jezus en de apostelen. Heb je het nog niet gemerkt? God gaat iets nieuws verrichten. Nu ontkiemt het (Jesaja 43:19).

Dit betekent iets positiefs voor jullie werk. Als jullie pionierende werk gekenmerkt wordt door liefdevolle betrokkenheid, dan is jullie proefplek al een teken van deze nieuwe wereld, en jullie werk is niet tevergeefs (vgl. 1 Cor. 15:58).

2. Wat is het geheim achter een liefdevol betrokken wereld?

Het geheim achter een liefdevolle betrokken wereld is niet ons menselijke vermogen om elkaar lief te hebben. Daarmee bedoel ik niet te zeggen dat er geen liefde zit in ons soort mensen. Overal in de samenleving ontmoet je mensen met een goed hart die zielsveel van hun partner en kinderen houden en zich inzetten voor hun omgeving. Liefde is een globale taal die tot in de verste uithoeken van de wereld wordt gesproken.

Maar de revolutie van liefde waar Jezus het over heeft, gaat veel verder. Dan gaat het ook om liefdevol betrokken te blijven op mensen die we vervelend vinden, die irritant zijn, die ons beledigen, die ons afsnijden op de snelweg, ons beroven op straat, en die de aarde en ecologie om zeep helpen.

In het hart van de revolutie van liefde staat vergeving en liefde voor vijanden. En Jezus zegt er ook nog bij: wees niet alleen liefdevol op hen betrokken in wat je doet, maar ook vanuit de diepste motivatie van je hart. Vergeef hen, heb compassie voor hen, en zegen hen, want zó is God zelf.

Dit soort liefde ligt niet binnen onze normale mogelijkheden. Ik kan het niet. Ik heb af en toe al moeite om mijn partner lief te hebben, laat staan hufters en criminelen.

Maar het goede nieuws in het christelijk geloof is echter dat we dit soort liefde ook niet zelf hoeven te produceren.

We mogen het eerst ontvangen.

Dat is het geheim, een geheim dat iedereen mag weten. In de mate dat we liefde ontvangen kunnen we het ook geven.

Als je dus merkt dat je helemaal droog staat en weinig hebt om uit te delen, dan hoef je jezelf niet te veroordelen of op te zwepen om met wilskracht er nog een druppeltje liefde uit te persen.

Nee, kijk dan persoonlijk of als team eens naar de ontvangende kant. Lukt het jou en lukt het jullie om liefde te tanken? Als je heel eerlijk diep in je binnenste kijkt, voel je je daar onvoorwaardelijk geliefd? Voel je tot in je tenen dat eeuwige armen van liefde onder je zijn, dat er een goddelijk mysterie is die vreugde in jou vindt en denkt dat jij geweldig bent?

We hebben straks een half uur om in twee of drietallen door te praten over 2 vragen. En de eerste vraag is: Vertel elkaar eens hoe jij persoonlijk of jullie als team leren 'liefde te ontvangen'. Wat werkt goed en wat zou zich mogen verdiepen?

Als ik naar mijn eigen leven kijk dan leer ik dat er in ieder geval 2 kanten zitten aan dat ontvangen van liefde.

- De eerste is het bewonderen van Gods liefde

Daarbij richt ik m'n blik buiten mezelf. Ik heb regelmatig tijd en ruimte nodig om me te concentreren op God en Gods liefde. Om erover na te denken, erover te mediteren, het te voelen en m'n bewondering te uiten in woorden van dankbaarheid of stilte, in een lied of in een artistieke expressie.

Zelf zie ik Gods liefde het duidelijkst als ik me op het leven van Jezus concentreer en op zijn lijden en sterven, zijn opstanding en zijn hemelvaart. Hier proef ik een soort liefdevolle betrokkenheid die me raakt en een verlangen in me wakker kust.

- De tweede kant aan het ontvangen van liefde is dat ik een geloofskeuze moet maken om mezelf helemaal in het licht van deze liefde te zien en mezelf vanuit deze onvoorwaardelijke liefde te behandelen.

Dus het licht van de liefde die ik in Jezus zie blijft niet buiten mezelf, maar ik stap in dat licht en laat het invloed hebben op hoe ik mezelf zie en op hoe ik met mezelf omga.

Wat daarin belangrijk voor mijzelf is geworden is dat ik helemaal in dat licht stap, niet alleen met mijn goede kanten, maar ook met mijn zwarte kanten.

We denken vaak dat je leven verandert als iemand je onvoorwaardelijk lief heeft. Maar dat is volgens mij niet zo. Onvoorwaardelijke liefde verandert ons alleen als we niet bepaalde zwarte delen van onszelf buiten dit licht houden. Het voelt eng, maar we worden uitgenodigd om in alle kwetsbaarheid zichtbaar te worden...

Om maar één voorbeeld te noemen. Iets in mij wil helemaal niet liefdevol betrokken zijn op anderen. Ik wil gewoon genieten van het leven, ik wil dat mensen op mij gericht zijn, me geven waar ik behoefte aan heb, en me verder met rust laten.

Dat stukje ego in mij laat zich niet verbeteren door wilskracht, maar in het licht van Gods onvoorwaardelijke liefde begint het wel langzaam te veranderen. Ik mag dus leren om het licht van Gods liefde op m'n leven te laten vallen, ook op de kamers waar ik liever niemand in toelaat.

De twee kanten van het ontvangen van liefde kan je ook samen met anderen doen: samen Gods liefde bewonderen en ook je mooie kanten en zwarte kanten voor elkaar zichtbaar laten worden. Hier is natuurlijk wijsheid voor nodig, maar er gaat genezende kracht uit van dit soort ontmoetingen.

Van het geheim van het ontvangen van liefde gaan we naar het 3^e punt:

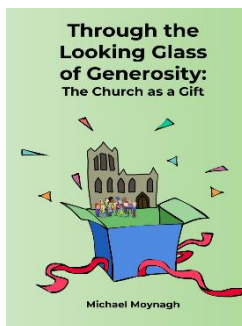
De wijsheid rond liefdevol betrokken zijn

Een paar weken geleden was ik op een conferentie waar Sake Stoppels vertelde hoe hij heeft waargenomen dat er allerlei valkuilen zijn rond liefhebben en dienen, de praktijk waarbij de kernwaarde 'liefdevolle betrokkenheid' een centrale rol speelt.

- a. Soms zag hij dat 'de eigen agenda voorop' stond. Het team denkt al te weten wat de mensen in hun omgeving nodig hebben, maar ze gaan niet eerst goed luisteren. De liefdevolle betrokkenheid past dan niet goed bij de ontvanger.

- b. Soms is er een ongezonde identiteit. Er is bijvoorbeeld een gerichtheid op ‘armen’ en ‘zwakken’ in de omgeving, maar met een ongezonde dynamiek in de achtergrond waarbij het team zich inferieur voelt en daarom de redder rol wil spelen. De liefdevolle betrokkenheid past dan niet goed bij het team. Ze zijn betrokken vanuit een oude identiteit en niet vanuit hun nieuwe identiteit.
- c. Soms is er geen goede relatie. Er is dan een gerichtheid op doing-for in plaats van being-with (Sam Wells). We willen wel mensen dienen en willen veel voor hen doen, maar we vinden het lastig om gewoon met mensen te zijn, een wederkerige relatie met hen aan te gaan waarin we niet alleen geven maar ook ontvangen. De liefdevolle betrokkenheid is niet gegrond in de relatie.

In diezelfde conferentie presenteerde de Engelse Fresh Expression theoloog Michael Moynagh een aantal van zijn ideeën om de kerk en de pioniersplekken meer te bekijken door de bril van ‘vrijgevigheid’. Wat we dan doen in proefplekken is bedoeld als geschenk aan anderen. Maar om een passend geschenk te geven moet je op 3 dingen letten: Het geschenk moet passen bij de ontvanger, bij de gever en bij de relatie tussen jullie beiden.

Passend geschenk:

- a. Ontvanger**
- b. Gever**
- c. Relatie**

Plotseling zag ik hoe de wijsheid van Michael Moynagh ons kan helpen om de valkuilen rond ‘liefhebben en dienen’ te vermijden.

- a. Als ‘liefhebben en dienen’ een geschenk is aan anderen, dan kan het niet zo zijn dat onze eigen agenda voorop staat. Onze liefdevolle betrokkenheid is alleen passend als we echt luisteren naar de ontvangers. We moeten daarom als team zorgvuldig aandacht blijven geven aan de mensen in onze omgeving: hun verlangens, behoeften, karakter en rijkdommen.
- b. Als ‘liefhebben en dienen’ een geschenk is aan anderen, dan moet het ook bij onszelf passen als gever. Als ik jou bijvoorbeeld een boek geef, dan probeer ik iets te vinden dat jij leuk vindt, maar het geschenk wordt nog persoonlijker en passender als het een boek is dat ook mijzelf heeft geraakt. Dan stop ik iets van mezelf in het geschenk. Als een team in hun liefdevolle betrokkenheid op anderen vooral de redder willen spelen, dan past het niet bij wie jullie ten diepste zijn want

dat is een valse identiteit. Kijk daarom ook naar wie jullie als team zijn, wat jullie gaven en passies zijn, en gebruik die om vanuit liefdevolle betrokkenheid iets passends te geven. Anders houd je het ook niet vol.

- c. Als 'liefhebben en dienen' een geschenk is aan anderen, dan moet het ook passen bij het soort relatie die jullie hebben. Je begint als team met kleinere geschenken van liefde en dienstbaarheid, en als de relatie groeit en wederkerig wordt, dan passen andere dingen.

(NB. In deze inleiding sta ik niet uitgebreid stil bij het belang van wederzijdse relaties, maar gezonde relaties zijn wederzijds. Dus als een pioniersteam alleen maar geeft en niet ook leert te ontvangen van mensen in de omgeving zit er vermoedelijk iets niet helemaal goed)

Als er bijvoorbeeld een vertrouwensband is met mensen, en je beseft dat ze spiritueel op zoek zijn dan kan het een prachtig geschenk zijn om vanuit liefdevolle betrokkenheid iets over je eigen geloof te delen en over Gods revolutie van liefde. Maar als ik iemand voor het eerst ontmoet en direct over de diepere dimensie van het leven ga praten, dan past dit in de meeste gevallen niet bij de relatie die we hebben.

Ik kom tot een afsluiting van deze inleiding, waarvan ik hoop dat jij het als een passend geschenk hebt ervaren. Wat heb ik gedaan? Mijn geschenk bestond uit 3 delen:

- Ik begon met dat inspirerende visioen van Jezus over een liefdevol betrokken wereld, een revolutie van liefde waarin hij ons uitnodigt om deel te nemen.
- Toen heb ik ingezoomd op het geheim van deze wereld: het ontvangen van Gods liefde, bijvoorbeeld via bewondering en door het licht van liefde op je zwarte kanten te laten schijnen.
- Ik sloot af met de wijsheid van Moynagh om de praktijk van 'liefhebben en dienen' te bekijken door de bril van vrijgevigheid en dus alert te blijven of ons liefhebben en dienen past bij de ontvangers, bij de gevers en bij de relatie.

Zo houden we het vol en worden we blijmoedige gevers!

Vragen:

- a. Hoe hebben jullie als team of jij persoonlijk geleerd om liefde te ontvangen? Wat werkt goed en wat zou zich mogen verdiepen?
- b. Wat zie je als je jullie liefdevolle betrokkenheid bekijkt door de bril van vrijgevigheid? Past het bij de ontvanger, de gever en de relatie?